

Zadeva C-714/20

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

24. december 2020

Predložitveno sodišče:

Commissione Tributaria Provinciale di Venezia (Italija)

Datum predložitvene odločbe:

17. november 2020

Tožeča stranka:

U.I. Srl

Tožena stranka:

Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Venezia

Predmet postopka v glavni stvari

Tožbi, ki ju je vložila družba U.I. Srl zoper dve odločbi o odmeri davka, ki ju je izdala tožena stranka, s katerima so bili izvedeni popravki uvoznih deklaracij, ki jih je tožeča stranka vložila v svojem imenu in v imenu dveh družb uvoznic, ter na podlagi katerih je bil določen uvozni DDV, za katerega tožeča stranka solidarno odgovarja.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje prehodne odločbe

Razlaga člena 201 Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost in člena 77(3) Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije.

Vprašanja za predhodno odločanje

1) Ali je treba člen 201 Direktive 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 v delu, v katerem določa, da je „pri uvozu [...] DDV dolžna plačati oseba ali osebe, ki jih država članica uvoza določi ali prizna kot osebe, ki so dolžne plačati davek“, razlagati tako, da se navedeni državi članici uvoza naloži izdaja nacionalnega predpisa v zvezi z uvoznim DDV (davek v okviru nacionalnega prava: Sodišče v zadevi C-272/13 z dne 14. julija 2013), v katerem so izrecno opredeljene osebe, ki so dolžne izvesti plačilo?

2) Ali je treba člen 77(3) Uredbe (EU) št. 952/2013 z dne 9. oktobra 2013 (CZU) v primeru carinskih obveznosti pri uvozu, ki določa, da je „[p]ri posrednem zastopanju dolжник [...] tudi oseba, za račun katere je carinska deklaracija izdelana“ razlagati tako, da je posredni zastopnik odgovoren ne le za carine, ampak tudi za uvozni DDV samo zato, ker je carinsko deklaracijo vložil v lastnem imenu?

Navajane določbe prava Evropske unije

Direktiva Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost, zlasti člen 201.

Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije, zlasti člen 77(3) v povezavi s členom 5(18).

Navajane nacionalne določbe

Decreto del Presidente della Repubblica del 26 ottobre 1972, n. 633 (odlok predsednika republike št. 633 z dne 26. oktobra 1972) (uvedba in ureditev davka na dodano vrednost), zlasti:

Člen 1 – „Obdavčljive transakcije“:

„Predmet davka na dodano vrednost so dobave blaga ali storitev, ki se opravijo na ozemlju držav v okviru poslovanja podjetja, opravljanja obrti ali poklica in za vsak uvoz, ne glede na to, kdo ga opravi.“

Člen 17 – „Davčni zavezanec“:

„1. Davčni zavezanci so osebe, ki izvršujejo prenose premoženja, ki so predmet davka in opravljajo obdavčljive storitve; plačajo ga davčnemu organu za vse opravljene transakcije skupaj in neto po odbitku iz člena 19, v skladu s podrobnimi pravili in na način, kot je določeno v naslovu II. (...)“

Člen 67 – „Uvoz“:

„1. Kot uvoz štejejo naslednje transakcije, ki se nanašajo na uvoz blaga na ozemlje države s poreklom iz držav ali ozemelj, ki niso del Skupnosti in ki še ni bilo sproščeno v prosti promet v drugi državi članici Skupnosti, ali iz ozemelj, ki so izključena iz Unije v skladu s členom 7: a) sprostitev v prosti promet; b) postopki aktivnega plemenitenja iz člena 2(b) Uredbe Sveta (EGS) št. 1999/85 z dne 16. julija 1985; c) postopki začasnega uvoza, ki vključujejo blago, namenjeno za ponovni uvoz, ki v skladu z določbami Evropske gospodarske skupnosti ni upravičeno do popolne oprostitve uvoznih dajatev, d) (...).

2. Obdavčen je tudi ponovni uvoz blaga, pri katerem se izvede začasni izvoz zunaj Evropske gospodarske skupnosti in ponovni uvoz blaga, ki je bilo predhodno izvoženo iz Skupnosti.

2a. Za uvoz iz točke a) odstavka 1 se plačilo davka prekine v primeru blaga, namenjenega prenosu v drugo državo članico Evropske unije, po možnosti po izvedbi manipulacije iz Priloge 72 k Uredbi Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 in poznejših sprememb, ki so jih predhodno odobrili carinski organi.

2b. (...).

Člen 70 – „Obračunanje davka“, zlasti prvi pododstavek:

„1. Uvozni davek se ugotovi, določi in pobere za vsako transakcijo. V zvezi s spori in sankcijami se uporabljajo določbe carinske zakonodaje s področja pristojbin na mejah“.

Decreto legislativo dell'8 novembre 1990, n. 374 („Riordinamento degli istituti doganali e revisione delle procedure di accertamento e controllo in attuazione delle direttive n. 79/695/CEE del 24 luglio 1979 e n. 82/57/CEE del 17 dicembre 1981, in tema di procedure di immissione in libera pratica delle merci, e delle direttive n. 81/177/CEE del 24 febbraio 1981 e n. 82/347/CEE del 23 aprile 1982, in tema di procedure di esportazione delle merci comunitarie“) (zakonodajni odlok št. 374 z dne 8. novembra 1990 („reorganizacija carinskih organov in vnovičen pregled postopkov potrditve in nadzora v okviru izvajanja Direktive 79/695/EGS z dne 24. julija 1979 in Direktive 82/57/EGS z dne 17. decembra 1981 o usklajevanju postopkov za sprostitev blaga v prosti promet ter Direktive 81/177/EGS z dne 24. februarja 1981 in Direktive 82/347/EGS z dne 23. aprila 1982 o usklajevanju postopkov za izvoz skupnostnega blaga“)), zlasti člen 3, z naslovom „Obračun in plačilo carin in izdatkov“:

„1. Carine se ugotovijo, določijo in poberejo v skladu z določbami enotnega besedila zakonskih določb na področju carin, kot je bilo potrjeno z Decreto del Presidente della Repubblica del 23 gennaio 1973, n. 43 (odlok predsednika republike št. 43 z dne 23. januarja 1973) in drugimi zakoni na področju carin, razen če je s posebnimi zadevnimi zakoni določeno drugače.

2. Dajatve, prelevmani ter druge uvozne in izvozne dajatve, določene z uredbami Skupnosti, se ugotovijo, določijo in poberejo v skladu z določbami

uredb in, kadar se sklicujejo na predpise posameznih držav članic ali kadar to ni mogoče, v skladu z navedbami iz enotnega besedila zakonskih določb na področju carin, potrjenega z odlokom predsednika št. 43 z dne 23. januarja 1973, ter drugimi zakoni na področju carin“.

Decreto del Presidente della Repubblica del 23 gennaio 1973, n. 43 (odlok predsednika republike št. 43 z dne 23. januarja 1973 („potrditev enotnega besedila zakonskih določb na področju carin“)), zlasti:

Člen 34 – „Carine in pristojbine na mejah“:

„Med ‚carine‘ se štejejo vse pristojbine, ki jih morajo carinski organi obračunati po zakonu v zvezi s carinskimi postopki. Carine zajemajo ‚pristojbine na mejah‘: uvozne in izvozne dajatve, prelevmane in druge obdavčitve pri uvozu in izvozu, določene v uredbah Skupnosti in njihovih izvedbenih pravilih, v zvezi z uvoženim blagom, monopolnimi pravicami, dodatnimi mejnimi dajatvami in vsemi drugimi dajatvami in dodatnimi trošarinami v korist države“.

Člen 38 – „Davčni zavezanci, za katere velja davčna obveznost. Pravica do zadržanja“:

„Lastnik blaga je dolžan plačati carino v skladu s členom 56, skupno in solidarno za vse, v imenu katerih je bilo blago uvoženo ali izvoženo. Za namene plačevanja davka ima država poleg privilegijev, določenih z zakonom, pravico do zadržanja blaga, za katerega je treba plačati davek. Pravica do zadržanja se lahko uveljavlja tudi za izpolnitev katere koli druge terjatve države v zvezi z blagom, ki je predmet carinskih postopkov“.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Družba U.I. Srl, tožeča stranka v postopku v glavni stvari, je izvedla določene carinske postopke na podlagi posebnih pooblastil za zastopanje, ki sta ji jih izdali dve uvozni družbi, in sicer družba A. SpA, v stečajnem postopku, in družba U.C. Srl. Tožeča stranka je zadevne izjave predložila v svojem imenu in v imenu navedenih družb.
- 2 Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Venezia (agencija za carine in monopole – carinski urad v Benetkah, Italija), tožena stranka v postopku v glavni stvari, je med postopkom davčne inšpekcije ugotovila, da so „izjave o nameri, priložene vsaki uvozni deklaraciji“, „nezanesljive“, ker temeljijo na domnevi, ki se šteje za neobstoječo, da so zadevne izvozne družbe običajni izvozniki.
- 3 Zato naj uvozne transakcije, ki so predmet postopka davčne inšpekcije, ne bi bile upravičene plačila DDV, saj naj družbi izvoznici A. SpA in U.C. Srl ne bi „izvedli transakcij, s katerimi bi bila dosežena zgornja meja za DDV“.

- 4 Agenzia delle dogane meni, da bi bile v skladu s členom 77(3) in členom 5, točka 18, Uredbe (EU) št. 952/2013, členom 199 Uredbe (EGS) št. 2454/93 ter členom 201 Uredbe (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti družbe navedene uvoznice in posredna zastopnica v carinskih zadevah, ki v tej zadevi nastopa kot tožeča stranka, solidarno zavezane k plačilu davka.
- 5 Agenzia delle dogane je zato pripravila dva zapisnika o ugotovitvah, v zvezi s katerimi je tožeča stranka pravočasno vložila pripombe. Potem ko je Agenzia delle dogane zavrnila argumente, ki so bile podane v teh pritožbah, je izdala dve odločbi o odmeri davka, o katerih je bila tožeča stranka obveščena 15. maja 2017 in 6. februarja 2018, s katerima sta bili popravljeni uvozni deklaraciji, ki ju je predložila tožeča stranka, in obračun dolgovanega DDV v višini 173.561,22 EUR oziroma 786.046,24 EUR skupaj z obrestmi.
- 6 Tožeča stranka je pri predložitvenem sodišču, in sicer pri Commissione tributaria provinciale di Venezia (pokrajinsko davčno sodišče v Benetkah) zoper ti odločbi vložila dve ločeni tožbi, s katerima je zahtevala razglasitev ničnosti teh odločb in podredno vložila predlog za sprejetje predhodne odločbe pri Sodišču Evropske Unije.
- 7 Predložitveno sodišče je odredilo prekinitev pritožbenega postopka ter vložilo predlog za sprejetje predhodne odločbe.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 8 Družba U.I. Srl trdi, da ne more biti odgovorna za plačilo uvoznega DDV, naloženega v spornih odločbah o odmeri davka, ker člen 77(3) Uredbe (EU) št. 952/2013 o carinah ni bil predmet razširitve na DDV in nobena določba italijanskega prava ne zahteva solidarne odgovornosti posrednega carinskega zastopnika za plačilo uvoznega DDV.
- 9 Ta domnevna odgovornost bi bila tudi v nasprotju s predpisom prava Unije iz člena 201 Direktive 2006/112/ES, v skladu s katerim so DDV na uvoženo blago dolžne plačati osebe, ki jih država članica „določi“ ali „prizna“ kot osebe, ki so dolžne plačati davek.
- 10 Agenzia delle dogane nasprotno trdi, da je dogodek, na podlagi katerega nastane davčna obveznost za plačilo DDV, kot je dogodek nastanka carinskega dolga zaradi „uvoza“ kot je opredeljen v carinskih predpisih. Na zadnje trditev bi se bilo treba sklicevati tudi za določitev izvora obveznosti DDV pri uvozu in posledično tudi za osebe, ki so jo dolžne poravnati: v tem primeru bi bila v skladu s sodno prakso Corte di cassazione (kasacijsko sodišče) odgovorni osebi uvoznik in njegov posredni carinski zastopnik, ki sta solidarno odgovorna.

Kratka obrazložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 11 Predložitveno sodišče najprej opozarja na sodno prakso Corte di cassazione (kasacijsko sodišče), v skladu s katero tudi ob upoštevanju sodne prakse Sodišča Evropske unije obveznost plačila DDV pri uvozu nastane v trenutku, ko je blago predloženo carinskemu organom za vstop na ozemlje Unije, kot je v primeru carine, ker je uvozni DDV davek, ki ga je treba ugotoviti in odmeriti v trenutku, ko pride do obdavčljivega dogodka oziroma uvoza.
- 12 Zato bi morala v primeru neveljavnosti izjave o nameri, v kateri se napačno zatrjuje, da uvoznik običajno opravlja transakcije znotraj Unije, kot v tem primeru, uvoznik in njegov posredni zastopnik biti skupno in solidarno odgovorna za plačilo DDV, če posredni zastopnik carinskemu organom predloži izjavo o nameri, ki jo poda v skladu s pooblastili, ki so mu bila dana.
- 13 Skratka, čeprav se uvozni DDV v strogem pomenu ne šteje med „mejne“ dajatve ali carino, temveč kot „notranja pristojbina“, ki se torej razlikuje od njih, z njimi deli nastanek obveznosti plačila (sodb Sodišča z dne 5. maja 1982, Schul, C-15/81, točka 21, in 11. julija 2013, Harry Winston SA, C-273/12, točka 41), kot določa člen 34 odloka predsednika št. 43 z dne 23. januarja 1973.
- 14 Nedavna sodna praksa kasacijskega sodišča je torej oblikovala načelo, da izdajatelj carinske deklaracije v primeru sprostitev blaga, ki ne prihaja iz Unije in namerava biti dano v davčno skladišče, ni dolžan plačati davka, ki se nanaša na pridobitev blaga, medtem ko je k temu zavezan, če se uvoženo blago proda v uporabo takoj po carinskem tranzitnem postopku.
- 15 Zgoraj omenjeno kasacijsko sodišče se ne strinja z davčnimi sodišči, ki so mnenja, da v odsotnosti izrecne določbe nacionalnega prava, ki v skladu s členom 201 Direktive 2006/112/ES „določa“ osebe za plačilo uvoznega DDV, ni mogoče obširno razlagati predpisov o carinskih obveznostih, ki urejajo skupno in solidarno odgovornost uvoznika in njegovega posrednega carinskega zastopnika v skladu s predpisi EU.
- 16 Predložitveno sodišče meni, da je predložitev zadeve Sodišču Evropske unije potrebna iz treh razlogov. Prvič, razlaga pravil, navedenih v vprašanjih za predhodno odločanje, je potrebna za odločitev v zadevi tudi zato, ker je od tega odvisna presoja združljivosti nacionalne zakonodaje z zakonodajo Evropske unije. Drugič, ta razlaga je v splošnem interesu enotne uporabe prava Unije. Nazadnje, nacionalna sodna praksa sodišč na eni strani in kasacijskega sodišča na drugi strani zagotavljata nasprotujočo si razlago zadevnih pravil prava Unije.
- 17 Razlaga Sodišča Evropske unije glede področja uporabe in pomena člena 201 Direktive 2006/112/ES, zlasti pomena besed „določiti“ ali „priznati“, ki se nanašata na „osebe“, ki so dolžne plačati davek v državi članici uvoznici, je odločilna za odločitev o sporu.

- 18 Kadar je namreč treba take pojme razumeti ozko, bi moral nacionalni zakonodajalec izrecno opredeliti osebe, ki morajo plačati uvozni DDV. V tem primeru bi moralo predložitveno sodišče ugotoviti, da nacionalni predpisi določajo uvoznika kot odgovornega za plačilo uvoznega DDV.
- 19 Kadar pa je treba zadevne pojme razlagati na splošno, bi moralo predložitveno sodišče uporabiti nacionalne predpise s področja davkov, ki niso uvozni DDV, kot so carine, in posledično priznati odgovornost ne le uvoznika, ampak tudi drugih oseb skupaj in solidarno z njim, tudi če oseba ni izrecno „določena“ ali „priznana“ kot oseba, ki je dolžna plačati davek (zlasti posredni carinski zastopnik).
- 20 Razlaga člena 77(3) Uredbe (EU) št. 952/2013 (o carinskem zakoniku Unije) je prav tako odločilna za odločanje o sporu.
- 21 Če naj bi bila uporaba te določbe omejena na carine, bi bilo priznanje vsake obveznosti za uvozni DDV posrednega carinskega zastopnika izključeno, kadar je uvoženo blago dano v trošarinsko sodišče in ni namenjeno takojšnji prodaji, v nasprotju s primerom, ko se uvoženo blago proda v uporabo takoj po carinskem tranzitnem postopku.

DELOVNI DOKUMENT